

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Ulusal Halk Kongresi yıllık toplantısı...

Çin'de her yıl düzenlenen Ulusal Halk Kongresi ve Çin Halk Politik Danışma Konferansı Mart ayı başında toplandı. Söz konusu toplantılar, 2017 yılında izlenecek ekonomi politikalarının yer aldığı raporun açıklanması bakımından küresel piyasalar tarafından takip ediliyor. Başbakan Li Keqiang'ın açıkladığı raporda 2017 yılında ekonominin uzun vadede dönüşümünü sağlayacak radikal reformların hayata geçirilmesinden daha ziyade risklerin yönetilmesi ve istikrarlı büyümenin korunması hedefleniyor. Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in de toplantıda yaptığı konuşmada ülkenin kapılarının yabancı sermaye yatırımlarına açık olduğunu, ticaret ve yatırımlarda liberalleşmenin süreceğini ve yabancı firmaların da Çin borsasında faaliyet göstererek tahvil ihrac edebileceğini açıklamaları piyasalar tarafından olumlu karşılandı. Jinping ayrıca, son dönemde bürokratik işlemlerde sorun yaşayan yabancı yatırımcıların yerli firmalarla aynı uygulamalara tabi tutulacağını açıkladı.

2017'de büyüme hedefi %6,5 civarında...

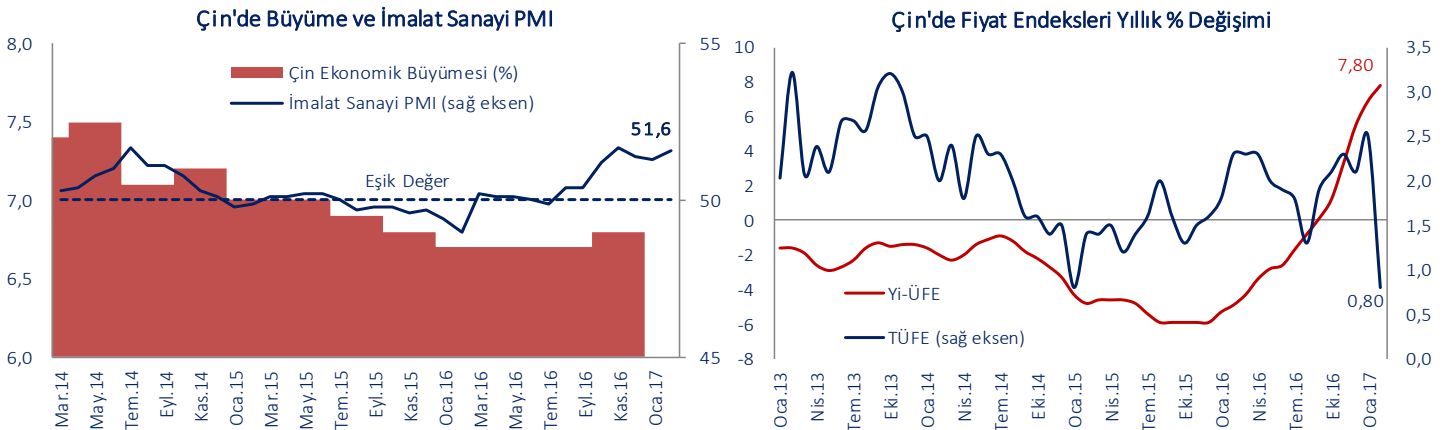
Toplantıda, 2016'da %6,5-7 bandında bulunan büyüme hedefi 2017 için yıllık %6,5 olarak açıklandı. Geçtiğimiz yıl %6,7 büyüyerek son 26 yılın en düşük reel büyüme oranını gerçekleştiren Çin'in 2020'ye kadar kişi başı ortalama gelirini 2010'daki seviyesinin iki katına çıkarma hedefini yakalayabilmesi için yıllık ortalama %6,5 civarında bir büyüme kaydetmesi gerekiyor. Ayrıca, 2017'de Çin'de 11 milyon kişinin daha istihdam edilmesi hedefleniyor. Çin'in tüketici enflasyonu hedefi ise %3 düzeyinde bulunuyor.

Çin'de 2017 yılında para politikası uygulamaları, konut sektöründe sıkılaşma, yüksek borç stoku ortamında izlenecek maliye politikası ve sanayi üretiminde fazla kapasitesinin eritilmesi gündemde yer almaya devam edecek.

Makroekonomik veriler Çin ekonomisine ilişkin olumlu sinyaller veriyor.

Temmuz 2016'dan bu yana imalat sanayiinde büyümeye işaret eden resmi imalat sanayi PMI verisi 2017'nin ilk iki ayında da nispeten güçlü seyrini sürdürdü. Çin'de üretici fiyatları da yükseliş eğilimini sürdürüyor. Şubat'ta üretici fiyatları enflasyonu %7,8 ile 2008'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Başta ham petrol olmak üzere artış eğiliminde olan emtia fiyatları da enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskı yaratıyor. Tüketici fiyat enflasyonu ise Ocak ayındaki %2,5 seviyesinden %0,8'e geriledi. Tüketici enflasyonundaki gerilemede yeni yıl tatilinin ve soğuk hava koşullarının etkili olduğu ve bu seviyelerin kalıcı olmadığı ifade ediliyor.

Dış ticaret tarafında ise, yeni yılın ilk iki ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre ithalat %26,4, ihracat %4 arttı. 2016 yılı genelinde ise, ithalat ve ihracat sırasıyla %5,7 ve %7,7 gerilemiş, ülkenin dış ticaret fazlası 513 milyar USD'ye kadar inerek GSYH'nın %4,2'si düzeyinde gerçekleşmişti.

Kaynak: Datastream, Reuters

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Çin’de sıkılaştırıcı önlemler gündemde...

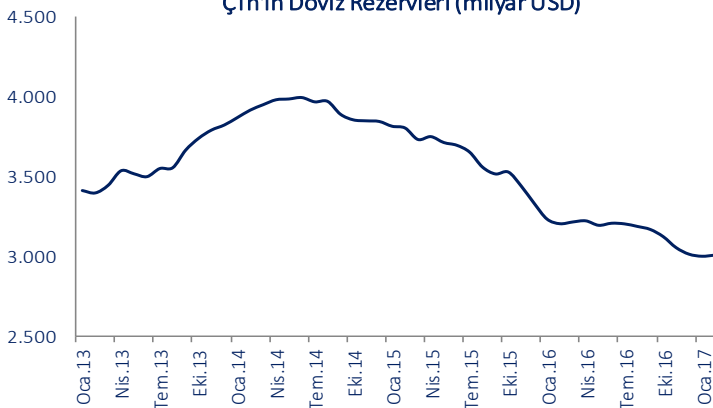
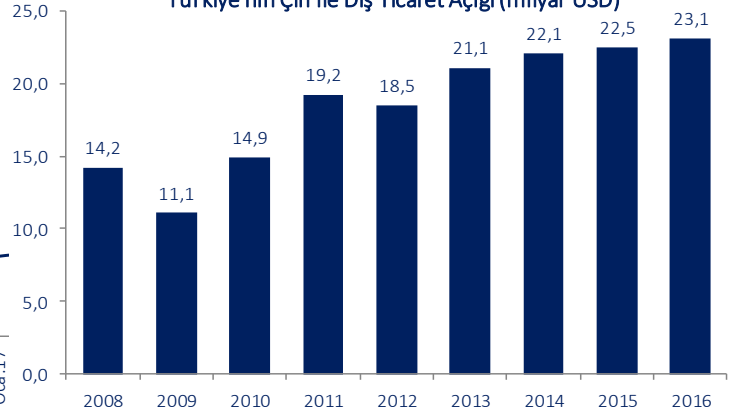
Son dönemde enflasyonda gözlenen yükseliş ve hızlı kredi hacmi artışı, Çin’in para politikasında 2016’ya kıyasla daha sıkı bir duruş sergileneceği yönündeki görüşleri destekliyor. Çin Merkez Bankası’nın (PBoC) 2017’de izleyeceği para politikası “ihtiyatlı ve nötr” olarak nitelendiriliyor. 2008’deki finansal krizden bu yana gevşek para politikalarıyla piyasalara likidite sunan PBoC, 2017’nin ilk aylarında para politikasında sıkılaştırıcı önlemler aldı. Ocak ayında orta vadeli borçlanma imkanı (MLF) faizlerini yükselten PBoC böylece piyasada oluşabilecek varlık balonlarının önüne geçmeyi hedefliyor. MLF faiz oranlarının yanı sıra Şubat ayında faiz koridorundaki tavan oran olan haftalık repo faiz oranını da Ekim 2013’ten bu yana ilk kez artırdı. PBoC politika faizi olarak bilinen 1 yıllık borç verme faizinde ise değişikliğe gitmedi. Öte yandan, PBoC sıkılaştırıcı adımlar atarken aynı anda bu adımların küçük işletmeler üzerinde yaratabileceği olumsuz etkileri sınırlandırmaya çalışıyor. Nitekim, Şubat ayında tarımsal ve küçük işletmeleri desteklemek için gerekli şartları sağlayan bankalar için zorunlu karşılık oranlarını 50-150 baz puan indirdi.

Çin’de rezervler geriliyor.

Büyümeye yönelik endişelerin ve sermaye çıkışlarının arttığı bir ortamda, küresel ölçekte değer kazanan dolara karşı yuvaranı koruma arayışında olan Çin’de döviz rezervleri 2014 yılından bu yana gerileme eğilimi sergiliyor. Son 2 yıllık dönemde yaklaşık 1 trilyon dolar azalan döviz rezervleri Ocak 2017 itibarıyla 2011’den bu yana ilk kez 3 trilyon doların altına geriledi. Son dönemde ABD ekonomisindeki iyileşmenin belirginleşmesiyle birlikte para politikasındaki sıkılaştırmanın hız kazanması halinde Çin’de döviz rezervlerinin baskı altında kalmaya devam etmesi bekleniyor.

Çin ve Türkiye arasında dış ticaret ilişkisi...

Çin, dış ticaret hacmi açısından Türkiye’nin Almanya’dan sonra ikinci en büyük ticaret ortağı konumunda bulunuyor. 2016’da Türkiye’nin Çin’e ihracatı %3,6 gerilerken, Çin’den ithalatı %2,3 oranında yükseldi. Böylece, Türkiye’nin Çin’e karşı dış ticaret açığı %2,9 yükselerek 23,1 milyar USD ile tarihi yüksek seviyesine ulaştı. Türkiye’nin Çin ile dış ticareti ürün grupları bazında incelendiğinde, 2016 yılında en fazla açığın bilgisayar ve elektronik ürünler (%35), çeşitli makine ve teçhizat (%16), elektrikli aletler (%10), kimyasal ürünler (%9) ve ana metal sanayiinde (%6) gerçekleştiği görülüyor.

Çin’in Döviz Rezervleri (milyar USD)**Türkiye'nin Çin ile Dış Ticaret Açığı (milyar USD)**

Kaynak: Datastream, TÜİK

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Çin'in Türkiye'deki yatırımları...

Son dönemde Çin ve Türkiye arasında ekonomik ve diplomatik ilişkilerin ılımlı seyri Çin'in Türkiye'deki yatırımlarının artmasına zemin hazırlıyor. Son olarak, BDDK 2011'den bu yana Türkiye'de temsilcilik yoluyla faaliyetlerini sürdüren dünyanın ve Çin'in en büyük dördüncü bankası olan Bank of China tarafından Türkiye'de 300 milyon USD sermayeyle mevduat bankası kurulmasına izin verildiğini açıkladı. 2015'te Industrial and Commercial Bank of China (ICBC) da Tekstilbank'ı satın alarak Türkiye pazarında faaliyete geçmişti. 2016 yılında Çin'in Türkiye'de yaptığı toplam doğrudan yatırımlar 300 milyon USD düzeyinde gerçekleşti.

Öte yandan, Çin'in en zengin iş adamı Wang Jianlin'in ortağı olduğu Wanda Properties, Türkiye'de bir ortaklık kurarak "Wanda Vista" markasıyla Güneşli'de bir otel açmaya karar verdi. Böylece, Wanda Vista markasına ait ilk yurt dışı oteli İstanbul'da açılmış olacak. Söz konusu yatırım ile birlikte daha fazla Çinli turist Türkiye'ye çekilebileceği düşünülüyor.

Çin'in Türkiye'de altyapı yatırımlarında müteahhitlik faaliyetleri de bulunuyor. Bu kapsamda, İstanbul-Ankara arasında ikinci etabı süren hızlı tren projesi Çin'in yurt dışında gerçekleştirdiği ilk hızlı tren projesi olması bakımından önem taşıyor. Edirne-Kars tren yolu projesi için de anlaşma sağlanırken, proje sonunda Çin'den Avrupa'ya erişimin daha hızlı ve daha az maliyetli olması hedefleniyor. Ayrıca, Çin Türkiye'nin enerji sektöründeki stratejilerini uygulanmasında da rol alıyor. Doğalgaz kesintileri karşısında arz sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla Şubat ayı başında açılışı yapılan Tuz Gölü doğalgaz depolama tesisi Çin'in enerji sektöründe Türkiye'de gerçekleştirdiği projeler arasında bulunuyor. Son dönemde planlanan güneş enerji yatırımlarında yurt içinde güneş paneli üretimini teşvik etmek amacıyla Çin'den ithalat edilen panellere gümrük vergisi getirilmesi planlanıyor. Böylece, Çinli firmaların Türkiye'de panel ve hücre üretimi için fabrika yatırımlarını hızlandıracağı düşünülüyor.

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çin’de enerji üretimi sektörü değişim sürecinden geçiyor.

Küresel karbon salınımının %28’ini gerçekleştiren Çin, Eylül 2016’da Paris Anlaşması’nı imzalamasının ardından kademeli olarak yatırımlarını yenilenebilir enerjiye kaydırmaya başladı. Çin’de artan hava kirliliği de başta termik santraller olmak üzere bazı yatırımların kapatılmasını gerekli kılıyor. 2017’de kömürle çalışan 103 santral projesini iptal eden Çin, yeni kömür üretim projelerini ise 2020’ye kadar dondurmayı planlıyor. Doğalgaz üretimini 2017’de %24 artırmak isteyen Çin, küresel LNG tüketiminde de başı çekiyor. 2016 yılında Çin’de elektrik üretimi kaynak bazında incelendiğinde, kömür %65 pay ile ilk sırada yer alırken, onu sırasıyla hidroelektrik (%20), rüzgar (%4), nükleer (%4) ve doğalgaz (%3) santralleri ta kip ediyor.

ABD’den manipülasyon iddiaları...

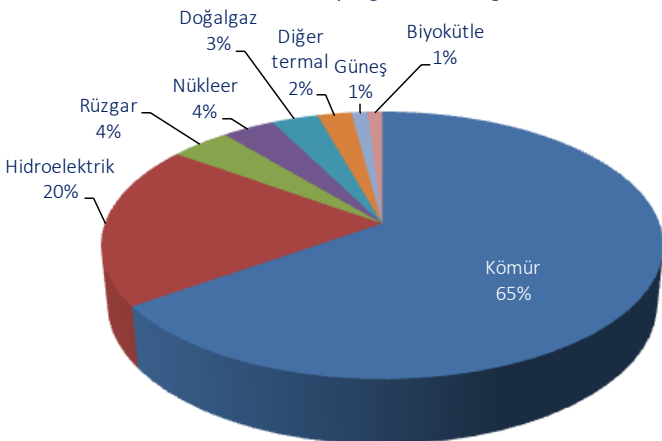
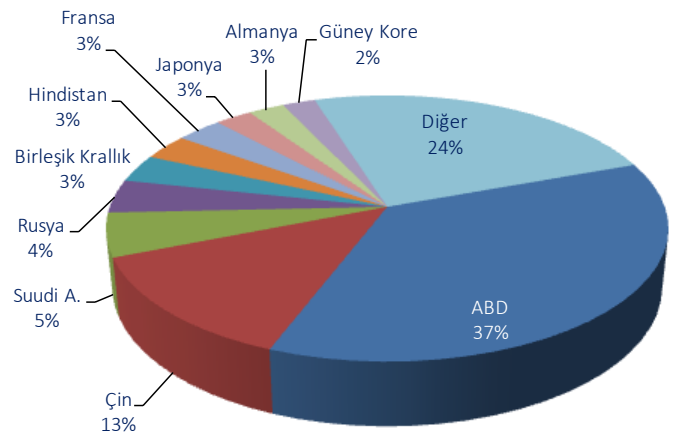
Seçim kampanyası sürecinde izlediği korumacı ekonomi politikalarıyla öne çıkan Trump’un dış ticarete izleyeceği yol haritası netlik kazanıyor. ABD Hazine Bakanı Mnuchin, Çin’in dış ticarete rekabetçilik kazanmak amacıyla döviz kurunda manipülasyon yapıp yapmadığına dair nihai kararın Nisan ayında ABD tarafından kamuoyuna duyurulacağını açıkladı. Çin, 2016 yılında ABD ile ikili ticarete 347 milyar USD fazla vermesi nedeniyle Trump yönetimi tarafından eleştirilmişti. Öte yandan, yuanın değerini korumak amacıyla aynı dönemde Çin’in yüklü miktarda ABD tahvili satması ise döviz manipülasyonu iddialarını zayıflatıyor. ABD’nin Çin’i manipülatör ilan etmesi halinde ülkeden ithal edilen ürünlere yüksek gümrük vergileri uygulaması ihtimali bulunuyor.

Çin savunma bütçesini bu yıl %7 artırıyor.

Çin’de Ulusal Halk Kongresi tarafından yapılan açıklamaya göre, ülkenin savunma bütçesi 2017’de yıllık %7 artırılarak 1 trilyon yuana (145 milyar USD) çıkarıldı. Böylece, ülkenin savunma harcamalarının GSYH’ye oranı %1,3 düzeyinde gerçekleşecek. Savunma harcamalarındaki artış 2017’de hız kesse de Çin küresel savunma harcamaları içinde aldığı %13’lük pay ile dünyada ABD’den sonra en fazla savunma harcaması yapan ikinci ülke konumunda bulunuyor.

Çin’in bankacılık sisteminin büyüklüğü Euro Alanı’nı geride bıraktı.

2011 yılında ekonomik büyüklük bakımından Euro Alanı’nı geride bırakan Çin’de bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü de 2016 yılı itibarıyla Euro Alanı bankalarını aşarak 33 trilyon USD’ye ulaştı. Bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü Çin’de milli gelirin 3,1, Euro Alanı’nda ise 2,8 katı düzeyinde bulunuyor. Toplam kredi büyümesi 2016 yılında %14 seviyesinde gerçekleşen Çin’de, bu dönemde kullanılan yeni RMB cinsi kredilerin hacmi yaklaşık olarak İtalya’nın GSYH’si seviyesine ulaşmıştı. Öte yandan, PBoC’nin ilk çeyrekte bankalardan özellikle konut kredisi büyümesini yavaşlatmasını istemesi, Çin’in bu yıl bankacılık sektöründe oluşabilecek risklere odaklanacağına işaret ediyor. Konut kredilerinin yeni krediler içinde artan payı da gayrimenkul sektörüne verilen kredilerin iyi yönetilmesi gerektiğini gösteriyor.

Elektrik Üretim Kaynağına Göre Dağılımı-2016**Ülke Bazında Savunma Harcamaları - 2015**

Kaynak: Çin Elektrik Konseyi, Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

Çin'de internet kullanımı hızla yaygınlaşıyor.

Çin İnternet Ağı Bilgi Merkezi verilerine göre, ülkede 2016 yılsonunda internet kullanan kişi sayısı yıllık bazda %6,2 artarak 731 milyon kişiye ulaştı. Çin nüfusunun %53,2'sine denk gelen internet penetrasyon oranı dünya ve Asya ortalamasının üzerinde olmasına rağmen Türkiye ortalaması olan %94,6'nın oldukça gerisinde kalıyor. Öte yandan, ülkede artan internet kullanıcı sayısı perakende firmalarının e-ticaret yatırımlarına olan ilgilerinin artmasına yol açıyor. Hali hazırda Çin'de Alibaba, Jingdong, Vipshop, Dangdang, Suning, Damai ve Okhqb gibi firmalar online perakende pazarında faaliyet gösteriyor.

İrtibat: Doruk Keser - Baş Temsilci

Türkiye İş Bankası A.Ş. Şangay/Çin Temsilcilik Ofisi

Tel: 0-0-86-21-504-708-82

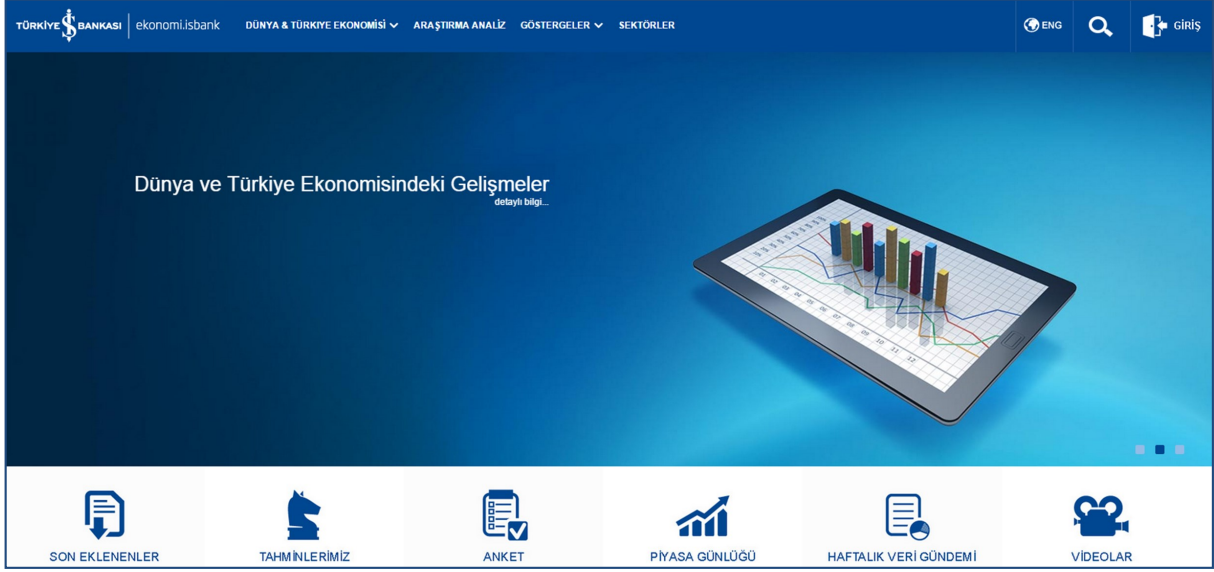
Fax: 0-0-86-21-504-708-85

doruk.keser@isbank.net.tr

shanghai.rep.office@isbank.net.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.